

I. SPRAWY POLSKIE.

Korespondent PATA donosi o walkach na Monte Cairo: "19.V. o 13.30 dwa pułki spieszonych ułanów karpaccich i polnańskich ruszyły do ataku na Monte Cairo. Różnica wzniesień, jaką ułani mieli pokonać, wynosiła 800 mtr. Trzeba było zdobywać taras za tarasem o ścianach pionowych, wysokości kilkudziesięciu metr. pod ogniem nieprzyjacielskim. W pewnym momencie, atakujący oddział pol. dostał się w krzyżowy ogień sąsiednich szczytów, tak, że wszelka łączność z tyłami została przerwana, a dostarczanie amunicji niemożliwe. Żołnierze pol. wystrzelali już wszelką amunicję, wyrzucili wszystkie granaty. D-ca, prowadzący natarcie, zorientował się, że jedyną szansą ocalenia pozostaje atak, bo ogień wroga dziesiątkuje szeregi, a odwrot przez zaporę ogniową, to pewna śmierć. Ułani atakują więc na białą broń i walczą niemieckimi granatami, które jeszcze nie wybuchły. 17-letni ochotnik ułan Markowski, odrzuca 6 niem. granatów na wroga, 7-my wybuchł mu jednak w ręce i rozrywa dzielnego żołnierza. Starszy sierżant Grzegorz Bilak napotyka na minę niem., która wybuchła i urywa mu lewą stopę, wtedy z okrzykiem, "utoruję wam drogę kołodzy", podskakuje Bilak na jednej nodze i zanim żołnierze zdążyli się zorientować, rzucił się na 2 następne miny, które rozrywają go w strzępy, lecz droga do niem. bunkra zostaje otwarta, bunkier jest wkrótce zdobyty, a w nim tak potrzebna amunicja. I tak ułani zdobywają metr za metrem, bunkier za bunkrem, walcząc często przy pomocy pik, służących do wykrywania min. Strzelcy austr. pułków wysokogórskich zaskoczeni są furją ataku Polaków. Szóść dni trwa nieustanne natarcie, aż 25.V. o godz. 17-tej zdobyte zostaje wzgórze 893. W nocy atak podjęty zostaje na nowo, a następnego dnia o godz. 6 tej rano, sztandar polski powiewał już na wzgórzu 945. Monte Cairo, ostatni bastion linii Hitlera, więź między odcinkiem adriatyckim a tyrreńskim, frontu włoskiego padł, dzięki męstwu Polaków. W dniu Zielonych Świąt odbyły się we wszystkich jednostkach pol. nabożeństwa

dziękczynne za odniesienie zwycięstwa pod Cassinem. Biskup połowy ks. Gawlina ogłosił, że zebrane w dniu tym w kościołach pieniądze, przeznaczone są na ufundowanie pol. kaplicy w klasztorze Monte Cassino.

Premier N. Zelandii Fraeser w czasie inspekcji frontu we Włoszech, przeprowadził rozmowę z gen. Anderssem i złożył mu osobiście gratulacje w obecności gen. Freyberga. W przemowie do oficerów pol. wyraził się premier: "Nowa Zelandia żywi głębokie uczucia przyjaźni dla Polski. Uczucia te wzmogły się jeszcze teraz, gdy Polacy i Nowozelandczycy walcą ramię w ramię."

Prez. Roosevelt w depeszy powitalnej do Kongresu Polonii w Buffalo wyraził się: "jesteśmy dumni z wkładu wniesionego przez Polaków do naszego kraju". Kongres w Buffalo uchwalił wysłanie do prez. Roosevelta adresu, aby w sprawie Polski nie godził się na kompromisy. Polacy nie zawiedli Aliantów i nie było wśród nich Quislingów. Biskup z Buffalo wyraził się, że okazji Kongresu Polonii, że sprawa Polski jest problemem sumienia świata. W wyniku obrad Kongresu Konwentu Polonii w Buffalo postanowiono utworzyć stałą reprezentację pol. z siedzibą w Waszyngtonie. Kongresy Polonii mają się odbywać od teraz co 4 lata.

Moskwa podała, że 30.V. utworzona została w Związku Sow. polska jednostka lotnicza.

26.V. min. Stańczyk przybył do Moskwy. Publicysta amer. Lippman pisze: "jest rzeczą istotną, aby z oswobodzoną Francją i przywróconą do życia Polską nastąpiło zupełne porozumienie. Same wielkie państwa nie mogą zapewnić pokoju po wojnie."

30.V. wygłosił ks. Kaczyński przemówienie na temat prao ministerstwa oświaty. Budżet min. oświaty powinien stać na drugim miejscu po budżecie min. spraw wojskowych.

Himmler odbył świeżo konferencję z Frankfona. Spodziewamy się nowych zarządzeń.

II. SPRAWY NAJWAŻNIEJSZE.

Hull odbył konferencję z członkami senackiej podkomisji spr. za na temat przyszłej organizacji świata. "New York" pisze, że St. zjednoczą się na udział swój w powojen-

nej organizacji świata. Ma powstać Rada Zjednoczonych Narodów z 4 wielkich mocarstw, oprócz tego szersze zgromadzenie z zjednoczonych narodów, dające i innym państwom prawo udziału w decyzjach i apelacji od decyzji Rady.

30.V. Hull rozpoczął rozmowy z rządami wielkich mocarstw na te tematy. Minis. spr. zagr. Holandii Klepans oświadczył, iż nie sądzi, aby polityka światowa mogła być kierowana wyłącznie przez 4 mocarstwa, oświadczył się za systemem rotacji. Amerykański plan opiera się na zasadzie rotacji. Rada Zjedn. Narodów składałaby się z 4 mocarstw oraz z 3 lub 4 państw mniejszych, wybieranych na pewien okres czasu przez resztę państw zjedn. Zgromadzenie Narodów obejmowałoby 35 narodów sprzymierzeń.

"Manchester Guardian" pisze; że Brytania musi w polityce powojennej odegrać dużą i zdecydowaną rolę. W. Brytania musi okazać Europie pomoc materialną, a w tym celu po wojnie przez dłuższy czas musi być utrzymywane rezerwowanie siły. To samo pismo, omawiając 31.V. sytuację Niemiec stwierdza, że Niemcy walcą obecnie na 6-ciu frontach: jest to front ich wewnętrzny, front wewnętrzny satelitów, front w krajach okupowanych, i fronty wschodni, południowy i zachodni. Niemcy stracili już inicjatywę. Najsilniejsze fortyfikacje nie mogą być dla nich dostateczną obroną. Gdy Niemcy zużyczą swe rezerwy za wcześnie będzie to dla nich katastrofą. Jedyną skuteczną obroną, może być tylko przejście do ofensywy. Wydaje się jednak, że Niemcy nie mogą już przeprowadzić działań na większą skalę.

Losy Bułgarii decydują się. Wiązek Sow. domaga się zwołania z Niemcami. Hitler postawił Bułgarii ultimatum, które domaga się utworzenia do czerwca rządu zdolnego do utrzymania porządku w kraju. Niemcy zażądali natychmiastowego zwołania stosunków dyplomat. z Rosją, wznowienia współpracy gospodarczej i dostarczenia kadr robotników do organizacji Todta. 87 oficerów bułgarskich przybyło do Turcji, aby przejść na stronę Rosji. SS przeprowadza w Sofii czystkę wśród oficerów bułg. sztabu głównego. 41 oficerów już zwolniono.

III. SYTUACJA NA FRONTACH.

ZACHÓD: 29.V. 4 tys. samol. alianc. atakowało 9 fabryk lotniczych w Niemczech Austrii i Polsec. 30.V. 750 bombowców

am. w asyście 1200 myśliwców, bombardowało fabryki lotn. w Kottbus, Tuto, Desan, Oldenburg i Rotenburg. Atakowano dworce we Francji i Belgii. W ciągu ostatnich 10 dni 25 tys. samol. dokonało lotów nad Niemcami i krajami okupowanymi. 31.V. - 300 ciężkich bomb. i 1200 mysl. atakowało dworce Han, Osnabrück, Schwerte i Söess, oraz 3 mosty na Sekwanie, z których żelazny most długości 200 mtr. k. Roun został zniszczony. W maju lotnictwo alianc. dokonało łącznie 65 tys. lotów na Niemcami.

POŁUDNIE: 30.V. 8-na armia zajęła Arco. Francuzi zajęli Cocceno. Wojska ang. wzięły Ardeę i posunęły się z nią 5 kln. 8-na armia dotarła do przedmieść Frosinone. Oddziały Nowozelandzkie doszły do Sory. Z Arco odgałęzia się droga, przez Sorę do Avezzano. Z Frosinone druga górską drogą wiedzie do Subiaco. Tu 2-na drogi cofają się rozbite dywizje niemieckie. W górach albańskich napotkano na b. silny opór, walczą tu ścigającą z Francji dywizja Goeringa.

WSCHÓD: Odbito ataki niemieckie pod Luckiem i Stanisławowem. 31.V. odparto ataki k. Jass. Rezerwy rumuńskie przechodzą na stronę sowiecką.

DALEKI WSCHÓD: Atakowano Rabaul i Wewak na N. Gwincei. Amerykanie wylądowali na wyspie Bick, k. N. Gwincei. Z ostatniej chwili: 8-na armia zajęła 1.VI. Frosinone i Sorę. RAF bombarduje węzły kol. Ternier, Trapes we Francji. Kongres Polonii amerc. uchwalili statut Polonii, wystosował memorandum do prez. Roosevelta, wydał oświadczenie do kraju. W pochodzie w Buffalo wzięło udział 200 tys. uczestników. "Związek Patriotów Pol." oświadcza, iż sprawa administracji "wyzwolenych" terenów pol. zostanie rozwiązana w porozumieniu z "Krajową Radą Narodową i Armią Ludową" w myśl życzeń i interesu całego narodu pol. W Bułgarii utworzony został nowy rząd. Premierem został b. min. rolnictwa. Ataki niemieckie na północ od Jass zostały odparte.

000--00

000

0